

E P I C U R U S

Ex Cimelarchio Cl. V. Ercl. Puteani.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ

Περὶ βίων, δοξμάτων καὶ ἀποφθεγμάτων, τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ
διδοκίμισάντων, βιβλίον ἰ τῶν ἰ.

DIOGENIS LAERTII

De Vitis, decretis, et sententiis eorum qui in Philosophia
claruerunt,

LIBER DECIMUS.

E P I C U R U S.

Epicurus Neoclis et Chærestratæ filius, patria quidem Atheniensis, pago verò Gargettius, ex Philaidarum familia, ut Metrodorus in libro De ingenuitate refert, fuit. Sunt qui illum dicant, et in primis Heraclitus in Sotionis epitome, cum Athenienses Samum colonis sortiti essent, illic nutritum esse, ac demum octavum et decimum agentem ætatis annum, rursus Athenas concessisse: quo tempore Xenocrates in Academia, Aristoteles autem Chalcide scholam habebant. Defuncto autem Alexandro Macedone Rege, et Atheniensium sub Perdica afflictis rebus, Colophonem se ad patrem contulisse. * Ubi cum aliquandiu commoratus esset, congregassetque discipulos, Athenas iterum rediisse, archonte Anaxicrate, ibique aliquosque cum cæteris in commune philosophatam esse, deinde seorsum sectam à se vocatam contulisse. De-

Ε Π Ι Κ Ο Υ Ρ Ο Σ.

Eπίκουρος Νεοκλέους καὶ Χαιρέστρατης Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Γαργητήτιος, γένους τοῦ τῶν Φιλαιδῶν ὡς Φησὶ Μετροδώρος ἐν τῷ περὶ εὐγενείας τοῦτον Φασὶν ἄλλοι τε καὶ Ἡρακλείδης ἐν τῇ Σατύωνος ἐπιτομῇ, κληρουχῶν τῶν Ἀθηναίων τὴν Σάμον, ἐκεῖ τραφῆναι, ὀκτακαιεκάστη δὲ ἐλθεῖν εἰς Ἀθήνας, Ξενοκράτους μὲν ἐν Ἀκαδημίᾳ, Ἀριστοτέλους δ' ἐν Χαλκίδι διατρίβοντος. τελευτήσαντος δὲ Ἀλέξανδρου τοῦ Μακεδόνης, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐκπεσόντων ὑπὸ Περδικίου, μετελθεῖν εἰς Κολοφῶνα πρὸς τὸν πατέρα. * ἤρῳον δὲ τινα διατρίψαντα αὐτῷ καὶ μαθητὰς ἀφροίσαντα, πάλιν ἐπανελθεῖν εἰς Ἀθήνας, ἐπὶ Ἀναξικρατους· καὶ μέχρι μὲν τινος κατ' ἐπιμύθειαν τοῖς ἄλλοις φιλοσοφῆν, ἔπειτα ἰδία πῶς τὴν αὐτοῦ κληθεῖσαν αἵρεσιν συστήσαντα. ἐφάψασθαι

1 Κληρουχῶν τῶν Ἀθηναίων τὴν Σάμον, Strabo lib. xiv. de Samo. Ἵστῳρον δὲ καὶ κληρουχῶν ἐπιμύθειαν Ἀθηναίων ἐκπεσόντων ἐξ αὐτῶν, ὡς ἐν καὶ Νεοκλῆς ἢ Ἐπικουρίου τοῦ φιλοσόφου. πατρὸς γραμματικῆς ἀσκαλῆς, ὡς Φασὶ, καὶ τραφῆναι Φασὶν ἰσοδῶ, καὶ ἰ Τίος, καὶ ἰσοδῶται Ἀθήνοι. Cicero Pamphilum quendam Platonis auditorem ait à se Sami auditum. ibi enim adolescentens habitabat cum patre & fratribus: quod in

eam pater ejus Neocles agripeta venerat. Sed quam agellus cum non satis aleret, ut opinor, inamagister fuit. H. Calaub.

2 Ἐπὶ Ἀναξικρατους] Anno secundo Olymp. cxviii. Diodorus. Idem.

3 Ἐπὶ γὰρ τῶν πέντε καὶ δέκα] Vel, secundum alios, duodecim. infra & Suidas. Idem.

όντα, καθεδούμαι, Φησι, προσδοκῶν τὴν ἡμερ-
τὴν καὶ ἰσθῆν σου εἰσεδόν. καὶ πάλιν πρὸς Θε-
μίταν γράφων, νομίζε αὐτὴ παρανεῖν, καθά-
Φησι Θεόδωτος, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν πρὸς Ε-
6 πίκουρον. * 12 καὶ ἄλλαις δὲ 13 πολλαῖς ἐταίραις
γράφειν, καὶ μάλιστα Λεοντίῳ, ἧς καὶ Μητρό-
δωρον ἐραστήθηναι. ἐν τε τῷ περὶ τέλους γράφειν
ούτως, 14 Οὐ γὰρ ἐγώ γε έχω τί νήσω ταγαθόν,
ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ χυλῶν ἡδοιάς, ἀφαιρῶν
δὲ καὶ τὰς δι' ἀφροδισίων, καὶ τὰς δι' ἀκρα-
μάτων, καὶ τὰς διὰ μορφῶς. ἐν τε τῇ πρὸς Πυ-
θοκλεία ἐπιστολῇ γράφειν, 15 Παιδείαν δὲ πᾶ-
σαν, μακάριε, Φεύγετε. Ἐπιεικτής τε κιναιδε-
λόγον αὐτὸν καλεῖ, καὶ τὰ μάλιστα λαοφρέ-
καὶ μὴ καὶ Τιμοκράτης, ὁ Μητρόδωρον μὲν ἀ-
δελφός, μαθητὴς δὲ αὐτοῦ τῆς σχολῆς ἐκφατή-
σας, ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις εὐφραντοῖς, Φησίν,
αὐτὸν οἷς τῆς ἡμέρας ἔμειν ὑπὸ τρυφῆς, ἐ αὐτὸν
τε διηγείται μόνος ἐκφυγεῖν ἰσχύσαι τὰς νυκτε-
ρινὰς ἐκείνας φιλοσοφίας, καὶ τὴν μυστικὴν ἐ-
7 κεινήν συναγωγὴν. * τὸν τε Ἐπίκουρον πολλὰ κα-
τὰ τὸν λόγον ἠγνοῦνται, καὶ πολὺ μᾶλλον κα-
τὰ τὸν βίον, τό τε σῶμα ἐλευθῶς διακίεσθαι,
ὡς πολλῶν ἐτῶν μὴ δύνασθαι ἀπὸ τοῦ φορέου
διαναστῆναι· μὴνὰν τε ἀναλίσκειν ἡμερησίαν εἰς
τὴν πράξιν, ὡς αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς Λεόντιον ἐ-
πιστολῇ γράφει, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ἐν Μιτυ-
λήνῃ φιλοσόφους. συνεῖναι τε αὐτῷ τε καὶ Μη-
τρόδωρ 16 ἐταίρας καὶ ἄλλας· Μαρμαρίον καὶ
Ἰδέϊαν, καὶ Ἐρώτιον, καὶ Νικίδιον. καὶ ἐν ταῖς
ἐπτά καὶ τριακοντα βιβλίοις ταῖς περὶ φύσεως,
τὰ πλείστα ταῦτα λέγειν, καὶ ἀντιγράφειν ἐν

12. Πάλλα ἰταίρας] Scribe ἰταίρας. II. Cas.
13. Καὶ ἄλλαις δὲ πάλαις ἐταίραις] Ita Basil. & ita
legit Ambrosius, aut legendum existimavit. Step-
hanus & Aldobrandinus, ἰταίρας, ἄλλαι ἰταίρας, ineptè
junguntur. Sed & ἰταίρας Leontium fuisse, supra dixit-
ur; & infra §. 7. & 23. dicit; & hic dum ait. ἐς
καὶ Μητρόδωρον ἐραστήθηναι. M. Meibom.
14. Οὐ γὰρ ἐγώ γε έχω τί νήσω ταγαθόν, &c.] Nihil cele-
brius hac Epicuri sententia: quam tamen paulo aliter
scribam alibi reperias. II. Cas.
15. Παιδείαν δὲ πᾶσαν μακάριε Φεύγετε] Athenæus
ait, Epicurum omnis ἔγκυλιον παλαίης expertem, &
ἀμύνητον, ἵσταν μαραρίζω ταῖς ἐρείαις αὐτῆ ἡπὶ φι-

τὸ formosum adolescentem, Hic manebo,
inquit, amabilem tuam atque divinum
ingressum opperiens. Rursumque ad The-
mitam scribens, monere ipsam arbitrat-
tur, ut Theodotus in quarto adverfus E-
picurum libro ait. * Aliis item compluri-
bus meretricibus scribere, et Leontio in
primis, quam et Metrodoros amaverit.
In libro quoque De sine sic scribere: Nam
equidem nihil habeo quod bonum intelligam,
si saporum voluptates, et quæ ex Venereis con-
sistant, et quæ a vitibus percipiuntur, quæque ex
ferme vomitate blandiuntur oculis, auferam.
Scribere item in epistola ad Pythoclem, ὁ-
μιον αὐτὸν δίσциплиνᾶν, ὁ fortunati, fū-
για. Epictetus quoque ut lascivius loquen-
tem fugillat, maximsque probis incellit.
Timocrates item, Metrodori frater, i-
psiusque discipulus, jets relicta schola,
in his quæ inscribantur De heretica, his il-
li diebus singulis vomere solitum, è ni-
mii delictis solum, refert, seque ipsum
narrat vis effugere potuisse nocturnas illas
philosophandi consuetudines, arcanam-
que illam conventiunculam. * Epicurum
quoque multa in oratione ignoravisse, at-
que in vita longè plura; corporeque adeò
miserabiliter affectum fuisse, ut multis annis
confergere è sella nequiverit: minam in-
terim quotidie in cibos consumere, ut ipse
in epistola ad Leontium scribit, atque in eis
quas ad Mityleneas philosophos scripsit.
Convenisse ad ipsum et Metrodorum cum
alia scorta, tum Marmarium, et Hediām,
et Erotium, et Nicidium. In eis quoque
voluminibus quæ de natura scripsit trigin-
taquingue numero, complura hujusmodi
inferere; contrariaque in ipsis, aliis qui-

λαίβιον περιγυμνῶνται. Sed non solus Epicurus in hac
heresi fuit. Constat enim multos alios philosophos au-
do dicere, artes liberales, & humaniores, quas
vocant literas, nihil ad studia philosophiæ conferre.
quam sententiam hodie multo recurret mordicus, de
georum grege, qui philosophi appellantur. Rideo,
nec miror. Πολλοὶ ἐν Ἀρχαῖῃ βιβλιοθήκῃ & olim
& nunc oraculum veritatum. De Epicuri hoc sci-
to multa sexus initio librorum πρὸς Μαθηματικούς.
Idem.
16. Ἐταίρας καὶ ἄλλας Μαρμαρίον] Scribe, ἰταίρας
τε ἄλλας καὶ Μαρμαρίον. Idem.

dem multis, Nausiphani verò in primis
scribere, ita ferè ad verbum dicens, Sed
habuit ille, si quis alius, velut partariens
ab ore jactantiam sophilicam, quemad-
modum et alii complures ex mancipiorum
8 numero. * Ipsumque Epicurum in episto-
lis de Nausiphane dicere; Adduxere hæc
illum in ejusmodi animi excessum, ut me
maledictis impetret, magistrumque voc-
caret. Pulmonem quoque ipsam ac ille-
tratum, et deceptorem, et scortam vo-
cabat. Platonis item sectatores, Dionysii
assentatores; Platonem quoque ipsam,
aureum; et Aristotelem prodigum, qui
paternâ substantiâ consumptâ militasset,
et medicamenta vendidisset. Appellabat
bajulum Protagoram; ac scribam Demo-
criti, et qui in vicis literas docuisset. Hera-
clitum quoque, turbatorem. et Democri-
tum, de nugis judicare peritum; et Anti-
dorum, sultum adulatorum. Cyzicenos,
inimicos Græciæ; et Dialecticos, nimium
invidos. Pyrrhonem quoque indoctum et
male educatum appellabat. Sed hi profe-

17. Ὡςτε μοι λαοφροῦσθαι] Sic & interpretes. Sed vide
in Helychio, & quæ ibi doctissimus Junius annora-
vit. Nos locum Sexti, (initio πρὸς μαθηματικούς) quem
auctorem Junius Græcè non habuit, ascribemus,
qui huc imprimis facit. Οὐκ ἀπίστευε δὲ καὶ διὰ τῶν
πρὸς Νουσιφάνη τοῦ Πόρριου ἀνοστού ἔχθρας. πελά-
λους γὰρ τῶν τῶν ἐπιεικῶν, καὶ τῶν μαθημάτων σπου-
δαῖς ἐπιμαρτυροῦν μάλιστα δὲ ιστορικῶν, γινώσκοντες οὐ
τούτων μαθητὴς ἢ ἐπίκουρος, οὐτὲ τῶν δοκῶν αὐτοδιδάκ-
τες εἶναι καὶ αὐτεφώνους φιλοσόφους, ἄλλοτε ἐν παντὶ
τροπῇ, τὸν τε περὶ αὐτοῦ φόβου ἰσχυροῦ ἐπιεικῶν
πολύς τε ἐγίνετο τῶν μαθημάτων κατὰ γοῶν, ἢ οἷς ἢ
ἐκείνους ἐπιμαρτυροῦν. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἐν Μιτυ-
λήνῃ φιλοσόφους ἐπιστολῇ, Οἰμαι δὲ ἐγώ γε ταῖς βαρ-
βάρους, καὶ μαθητῶν μοι ὄζειν τοῦ πλοῦτος εἶναι, με-
τὰ μακροῖν τῶν κραιπαλοῦντων ἀκούσαστα. εἰς (puto
αὐτῶν) πλείω καλῶν τῶν Νουσιφάνη ὡς ἀναίτητοι.
Mor ex eadem epistola, καὶ γὰρ σπουδῆς ἀνήκεος ἔν,
καὶ ἐπιεικτικῶς τοιαῦτα ἔξ ἀπὸ τοῦ νοῦτος εἰς σφίσι
ἰδῆναι. Idem.

18. Ἀριστοτέλην ἄνοτον, καταφρονῶντα τῶν νόμων
στρατηγικῶν καὶ φαρμακοποιῶν] Hæc sumpta sunt ex
epistola Epicuri πρὸς ἰταίρας ἐταίρας. ex quo locum
istum integrum habes apud Athenæum lib. vi. 111. It
Aristoteles infula quoque propinat omnibus videnda, ut
inepta, infulta, & fallâ; quæque nemo omnium præ-
ter unum Epicurum, (testem scilicet pergrare) et qui
credas etiam injurato) ausus sit iterum mandare: eundem
& Athenæus fatetur. Sunt tamen non dissimilia his
illa Timæi, quæ profertur nuperi illi sycophantæ è

αὐταῖς, ἄλλοις τε καὶ Νουσιφάνη τὰ πλείστα,
καὶ αὐτὴ λέξει Φασκεν οὕτως, Ἀλλ' εἴ τις ἄλ-
λος, εἶχε κεινός, ὠδῶν τῆν ἀπὸ τοῦ στυμα-
τος καύχων τὴν σιφιστικὴν, καθάπερ καὶ ἄλ-
λοι πολλοὶ τῶν ἀνδραποδῶν. * καὶ αὐτὸν Ἐπί-
8 κουρον ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς περὶ Νουσιφάνους λέ-
γειν; ταῦτα ἤγαγεν αὐτὸν εἰς ἐυστασαν τῶν
τῆν, 17 ὥστε μοι λαοφροῦσθαι, καὶ ἀποκαλεῖν δι-
δάσκαλον. πλεῖονά τε αὐτὸν ἐκαλεῖ, καὶ ἀ-
γράμματον, καὶ ἀπατεῶνα, καὶ πέρνει τούς
τε περὶ Πλάτωνα, Διονυσιοκλαίους, καὶ αὐτὸν
Πλάτωνα, χρυσῶν. καὶ 18 Ἀριστοτέλην, ἀσω-
τον, καταφρονῶντα τὴν πατρίαν οὐσίαν, στρα-
τεύσασθαι, καὶ φαρμακοποιεῖν. Φορμίδερον τε
Πρωταγόραν, 19 καὶ γράφει Δημοκρίτου, καὶ ἐν
κόμαις γράμματα διδάσκειν. Ἡράκλειτον τε,
κυκλήτην καὶ Δημοκρίτον, 20 Ἀηρόκρίτον καὶ Ἀν-
τίδωρον, Σαννίδωρον. 21 τούς τε Κυρηναίους ἔχ-
θρούς τῆς Ἑλλάδος. καὶ τοὺς διαλεκτικούς, πο-
λυφθονερούς. Πύρρωνα δὲ, ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον.

Collatæcans Suidæ. qui tamen debuerat meminisse,
illum quoque Timæi locum ab Aristotele esse irritum,
& illa de plautro convitia, quæ isti præ κεινότητι αυ-
δισμῷ amplectuntur, pridem esse explorâ. Nam illi si
scirent qualem telicem producant, cessi duxæ frontis
sunt, pudore tamen suffunderentur. Hic enim est
ille Timæus, qui ob scriptorum fluorum & futilitatem
& vanitatem, γρασολλεκτικῶν est à veteribus appella-
tus. Hic ille qui ob linguæ virus & maledicentiam,
quam in omnes exercuit, non Timæus, sed ἰταίρας
est appellatus. Hic denique ille est, cuius fidem gra-
vissimus quique scriptorum veterum delideravit, in
dubium vocavit, accusavit. Sed hæc non sunt hujus
loci. Idem.

19. Καὶ γράφει Δημοκρίτου] Ita scribendum esse,
etiam Helychio Illustri auctore, observavit P. Gaf-
fendi. male enim omnes priores ediciones, Ἀηρό-
κρίτου. M. Meibom.
20. Ἀηρόκρίτον] Νουσιφάνη ἰταίρας. Videtur Epicu-
rus eo convitio alluisse ad curiosas, & verè admi-
rabiles Democrii observationes; eammodi illa fuit,
cum hac quod ipse adferebat, dixit primam enim
capellæ fuisse. Displicet Gaffendi conjectura legen-
dum euseficus Ἀηρόκρίτου, cum ob signum cantonem,
tum ob vocis compositionem. M. Meibom.
21. Τούς τε Κυρηναίους] Hæc proba est P. Gaffendi
emendatio. Omnes enim ediciones priores, τούς τε Κυ-
ζηνούς obture valde. Ceterum hoc convitium in
Aristippii sedatores sæpius protulisse Epicurum (& for-
san etiam priorum nonnulla) non solum ex his quæ

9 μεμνησται δὲ οὗτοι. * τοῦ δ' ἀνδρὸς μάρτυρες ἰκα-
 νοὶ τῆς ἀνυπερβλήτου πρὸς πάντας εὐγνωμοσύ-
 νης ἢ τε πατρὶς χαλκαῖς εἰκόσι τιμησάσα, ²¹ οἱ
 τε Φίλων, τοσούτοι τὸ πλῆθος ὡς μὴδ' ἂν πόλι-
 σιν ὅλαις μετρίως δύνασθαι. οἱ τε γνῶμαι
 πάντες, ταῖς δογματικαῖς αὐτοῦ σειρήσι προκα-
 τασχέοντες, πλὴν Μητροδώρου τοῦ Στρατονει-
 κείας πρὸς Καρνεάδην ἀποχωρήσαντες, τάχα
 βαρυνθέντες ταῖς ἀνυπερβλήτους αὐτοῦ χρηστέ-
 τισιν ἢ τε διαδοχῇ, πασῶν σχεδὸν ἐκλιπευσῶν
 τῶν ἄλλων, ἔσαι διαμένονσα, καὶ ἀνηρήμους
²² ἀρχαῖς ἀπακούονσα, ἄλλην ἐξ ἄλλης, τῶν
 10 γνῶμαων. * ἢ τε πρὸς τοὺς γονεῖς εὐχαριστία,
 καὶ ἢ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εὐποία, πρὸς τε τοὺς
 αἰετὰς ἡμέροτῆς, ὡς δῆλον καὶ τῶν διαθηκῶν
 αὐτοῦ. καὶ ὅτι αὐτὰ συνεφίλοσόφουν αὐτῶ, ὡς
 ἦν ἐνδοξότατος ὁ προσηρμένιος Μῦς· καθόλου δὲ ἢ
 πρὸς πάντας αὐτοῦ Φιλανθρωπία. τῆς μὲν γὰρ
 πρὸς θεοὺς ἰσότητος, καὶ πρὸς πατρίδα Φιλίας,
 ἀλεκτος ἡ διάθεσις. ὑπερβολῇ γὰρ ἐπιεικείας, εὐ-
 δεπαλτείας ἤφατο. ²⁴ καὶ χαλεπωτάτων δεκα-
 μῶν κατασχόντων τινικαῦτα τὴν ἑλλάδα, αὐ-
 τόθι καταβιβάνας, δις ἢ καὶ τρίς ἐπὶ τοὺς περὶ τὴν
 Ἰωνίαν τόπους διαδραμόντα πρὸς τοὺς Φίλους,
 οἱ καὶ πανταχόθεν πρὸς αὐτὸν ἀφικνούοντο, καὶ
 συνεβίου αὐτῶ ἐν τῷ κήπῳ, καθὰ Φησι καὶ Ἀ-
 πολλόδαρος· ἐν καὶ ἐγδοήοντα μὲν πρὸς αὐτοὺς.
 11 * Διοκλῆς δὲ ἐν τῇ τρίτῃ ²³ τῆς ἐπιδρομῆς Φησὶν
 εὐτελέστατα καὶ λιτότατα διατώμενοι. κοτύλη
 γαῖον (Φησὶν) οἰνίδιον ἤρκεοντο· τὸ δὲ πᾶν ὕδωρ
 ἢν αὐτοῖς ποτῶν. τὸν τε Ἐπίκουρον μὴ ἀξιοῦν εἰς

Plutarchus refert, credible est, sed etiam ob dogma-
 tis Aristippi impietatem. Nam & voluptatem hic a vo-
 luntate non differre aibat, nec alio aliquid iuculans
 & sine Dioclesis (supra) laetum voluptatem. Unde nonnulli
 contempserunt per omnem Græciam. Epicurus autem
 contra. Voluptatem a voluntate differre aibat, & fi-
 nem stantebat voluptatem consistitiam, que in con-
 sistente se efficienda voluptate occupant, hoc est
 in remissione dolorum, seu, ut ita loquar, in imper-
 turbatione. Idem.

21 Οἱ τε φίλοι τοσούτοι τὸ πλῆθος, ὡς μὴδ' ἂν πό-
 λισιν ὅλαις μετρίως δύνασθαι. Cicero de Finibus,
 Titia vis amicorum parva refrigerantur, nisi ad Orestem

ad infaniunt. * Nanque viri huius adven-
 fus quovis incredibilem animi aequitatem
 permulti testantur, patria item quoq̄ sta-
 tus aereis illum honoravit: amicit quocum-
 que tam multi, ut eos ne urbes quidem inte-
 gra capere possint. Præterea omnes disci-
 puli, quos illius dogmaticæ Syrenes occu-
 parunt; præter unum Metrodorum Stra-
 tonicolum, qui ab illo se ad Carne-
 dem contulit: cui fortè gravis erat viri in-
 comparabilis bonitas: illiusque scholæ
 perpetua successio, quæ cæteris fermè
 omnibus deficientibus sola perficit, per-
 petuis vicibus discipulis succedentibus.
 * Summa præterea in parentes pietas, at-
 que præcipua in fratres beneficentia, man-
 fuetudoque in fervos, quemadmodum et
 ex ejus testamentis liquet, et quòd so-
 cum illi unà philophotai sunt: ex qui-
 bus clarissimus fuit is, quem prædiximus,
 Mus; eximique, ut in summa comple-
 ctar, ejus in omnes humanitas fuit. Nam
 quid de cultu in deos, et de amicitia ad-
 versus patriam dicam, quam constantissi-
 me usque ad finem tenuit? quippe qui per
 summam modestiam ad Rempublicam ac-
 cedere noluit. Et cùm difficilima tempora
 tunc Græciam premerent, semper ibi per-
 severavit, bis aut ter solùm ad Joniæ loca
 profectus, ad amicos, qui ad illum uni-
 que conveniebant, ac unà cum illo in
 horto vivebant, ut ait etiam Apollodo-
 rus, quem et octoginta micis comparavit.
 * Porro Diocles in tertio Incursionis libro,
 illos ait vilissimis et simplicissimis cibis vi-
 xisse. Parvo enim, inquit, vini poculo
 contenti erant, omnique aqua illis ad po-
 tum cedebat. Nolebat autem Epicurus fo-

renoniam presbiteri a Thele. Alio Epicurus, non in
 domo. Et in quibusdam locis, quoniam magis quæsitio-
 que amicitia conferretur, consuevit in seipso amicorum
 etque? quod si est in omni ab Epicuro. Idem.
 23 Αρχαῖς ἀπακούονσα. Ita scribendum existimo pro
 ἀπακούονσα, quod omnes editiones habent, litera uā
 solam mutata Gassendus substituit ἀπακούονσα, quod
 verbum nullam cum edico convenientiam habet; nec
 ita commodum est. M. Meibom.

24 Καὶ χαλεπωτάτων ἐκ μὲν. Lego, καὶ τε χαλ-
 βιαντε ἀλοποιήσεντα. H. Calaub.

25 Τὸ ἐπιδοξότατος. Incertum, κατὰ λέξιν vertit Am-
 brosius, intelligitur, brevis peritadiationis. M. Meibom.

αἰατορες

αἰατορες suos in commune opes deponere,
 veluti Pythagoras, qui communia omnia
 amicorum dicebat. Nam id eorum esse
 qui diffident; inter diffidentes autem a-
 micitiam non esse. Ipse quoque in epilo-
 lis aqua tantum et cibario pane se conten-
 tum esse testatur. Et mitte, inquit, mi-
 hi café cythidii paululum, ut cùm epu-
 lari pretiosius voluero, possim. Hujusmo-
 di illius vita erat qui voluptatem finem af-
 ferebat: quem Athenæus ita suo laudavit
 epigrammate:

12 * Quis furor, ô cives, ut vos ob velle lu-
 collum
 Rixas, et bellum sollicitatis atrox?
 Nam natura epibus facilis est contenta pu-
 sillis,
 Contenta ut nullis ambitio est epibus.
 Hoc Epicurus ait, dulces quem nempe ca-
 minæ,
 Aut Suda tripodet edocere sacri.
 Sciens id manifestus progressi, cum ex
 dogmatibus tum ex verbis ejus. Maxime
 verò, auctore Diocle, ex antiquis ample-
 ctatur Anaxagoras; et in quibusdam
 illi contradixerit: Archelaum quoque So-
 cratis magistrum. Exercebat, inquit,
 discipulos, ut etiam memoriter tenerent
 13 ipsius scripta. * Hunc Apollodorus In-
 chronicis, Lysiphanein et Praxiphanein
 audivisse tradit. Verùm hoc ipse de se non
 dicit in ea, quæ extat ejus ad Eurydicum
 epistola; sed sui doctorem fuisse. Sed neque
 Leucippum aliquem philophum fuisse
 ait, neque ipse, neque Hermachus: quem
 Democriti fuisse præceptorem, cùm alii
 tradunt, tum etiam Apollodorus Epicu-
 réus. Cæterùm Demetrius Magnæsius Xe-
 nocratu eum quoque auditorem fuisse af-
 ferit. Utitur autem de rebus dictione pro-
 pria, quam, quoniam propria maxime est,
 Aristophanes grammaticus taxat. Adeo
 autem apertus dictione fuit, ut in libro
 De oratoriâ, nihil aliud quàm perspicui-
 tatem orationis perssequendum moneret.
 * Atque in epistolis ubi ceteri scribebant
 14 χαίρειν, gaudent, ipse ὡς πρᾶττεν, rectè agere.

τὸ κοινὸν κατατίθεσθαι τὰς οὐσίας, καθάπερ τὸν
 Πυθαγόραν, κοινὰ τὰ τῶν Φίλων λέγοντα. ἀπι-
 στούτων γὰρ εἶναι τὸ τοιούτον· εἰ δ' ἀπίστον,
 οὐδὲ Φίλων. αὐτὸς τε Φησὶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς,
 ὕδατι μόνον ἐμείεσθαι, καὶ ἄρτω λιτῶ. Καὶ,
 πέμψον μοι τυροῦ (Φησὶ) κυθιδίου, ἢ ἔταν
 βούλαμαι πολυτελέσασθαι, δύναμαι. τοιούτος
 ἦν ὁ τὴν ἡδονὴν εἶναι τέλος δογματίζων. ἐν καὶ Ἀ-
 θηνάιος δι' ἐπιγράμματος οὕτως ἰμνεῖ,
 * Ἀνθρώποι μεχθεῖτε τί χεῖρονα, καὶ διὰ κέρ-
 δος

Ἀπληστον νεκῶν ἀρχετα καὶ πολέμων;
 Τὰς Φύσεις δ' ὁ πλοῦτες ἔρον τινα βαίον ἐπί-
 σχει.
 Αἱ δὲ νεκὰ κρείσσει, τὰν ἀπέραντον εἶδον.
 Τοῦτο Νεοκλῆος πινυτὸν τέκος, ἢ παρὰ Μου-
 σῶν

ἔβλεπεν, ἢ Πυθοῦς ἐξ ἱερῶν τριπέδων.
 εἰσόμεθα δὲ καὶ μάλλον προΐοντες, ἐκ τε τῶν
 δογμάτων ἐκ τε τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. μάλιστα
 δὲ ἀπέδεχεται (Φησὶ Διοκλῆς) τῶν ἀρχαίων Ἀ-
 ναξαγόραν, (καὶ τοι ἐν τισιν ἀντιερκεῖς αὐτῶ)
 καὶ Ἀρχέλαον τὸν Σακράτους διδάσκαλον. ἐγύ-
 μναζε δὲ (Φησὶ) τοὺς γνῶμαίους, καὶ διὰ μνή-
 μης ἔχειν τὰ αὐτοῦ συγγραμματα. * τοῦτον, 12
 Ἀπολλόδαρος ἐν χρονικοῖς, Λυσίφάνους ἀκούσας
 Φησὶ καὶ Πραξίφάνους. ²⁷ αὐτὸς δὲ οὐ Φησὶν,
 ἀλλ' ἑαυτοῦ, ἐν τῇ πρὸς Εὐρύδικον ἐπιστολῇ.
 ἀλλ' οὐδὲ Λεύκιππον τινα γεγενῆσθαι Φησὶ Φι-
 λόσοφον, οὐτ' αὐτὸς, οὐδ' Ἐρμαχου, δόνειο Φα-
 σὶ, καὶ Ἀπολλόδαρος ὁ Ἐπικουρέος, διδάσκα-
 λον Δημητρίου γεγενῆσθαι. Δημήτριος δὲ Φησὶν
 ὁ Μάγνης, καὶ Ξενοκράτους αὐτὸν ἀκούσαι.
 28 κέρχεται δὲ λέγει κνρία κατὰ τῶν πραγμά-
 των, ἢν, ὅτι ἰδιωτάτη ἐστίν, Ἀριστοφάνης ὁ
 γραμματικὸς αἰτιάται. σαφὲς δ' ἦν οὗτος, ὡς
 καὶ ἐν τῷ περὶ τῆς ἱστορικῆς ἀξιώ μθεν ἄλλο ἢ
 σαφηνεῖαν ἀπαταιν. καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς 14
 ἀντὶ τοῦ Χαίρειν, Εὐ πράττειν καὶ, Σπουδαίως

τῶν ἀρχαίων. Ita scribo pro τῶν ἀρχαίων, quod editiones omnes habent, & retinet Gassendus.
 DIOGENIS LAERTII. Hhh

ζῆν ἄριστον. εἰ δὲ Φασιν ἐν τῷ Ἐπικούρου βίῳ, τὸν κανίνα γράψαι αὐτὸν ἐν τοῦ Ναυσιφάνους τρίποδος, οὐ καὶ ἀκούσαι Φασιν αὐτόν. ἀλλὰ καὶ Παμφίλον τοῦ Πλατωνικοῦ ἐν Σάμῳ. ἀρξασθαι τε Φιλοσοφῆν ἐτῶν ὑπάρχοντα δεκαδέκα ἀφῆρησασθαι δὲ τῆς σχολῆς, ἐτῶν ὄντα δύο πρὸς τοῖς τριάκοντα. ἐγενήθη δὲ (Φῆσιν Ἀπολλόδορος ἐν χρονικῆς) κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἐνάτης καὶ ἐκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Σωσιγένοῦς ἀρχοντος, μηνὸς Γαμηλιῶνος ἑβδόμη, ἔτεσιν ὕστερον τῆς Πλάτωνος τελευτῆς ἑπτά. * ὑπάρχοντα δὲ αὐτὸν ἐτῶν δύο καὶ τριάκοντα, ἐν Μιτυλήνῃ καὶ Λαμψάκῳ, πρῶτον συστήσασθαι σχολὴν ἐπὶ ἑτῆ πέντε· ἔπειθ' οὕτως εἰς Ἀθήνας μετελθεῖν, καὶ τελευτῆσαι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ²⁹ τῆς ἑβδόμης, ³⁰ καὶ ἐικοστῆς δὲ (Φῆσιν Ἀπολλόδορος ἐν χρονικῆς) καὶ ἐκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ³¹ ἐπὶ Πυθαράτου, ἑτῆ βιώσαντα δύο πρὸς τοῖς ἑβδόμηκοντα· τὴν τε σχολὴν διαδέξασθαι Ἐρμαχὸν ἀγέμαρχον Μιτυληναῖον. τελευτῆσαι δὲ αὐτὸν λίβη τῶν οὐρανῶν ἐπισχεθέντων, (οἷς Φῆσι καὶ Ἐρμαχος ἐν ἐπιστολαῖς) ἡμέρας νοσήσαντα τετταρακάδεκα. ὅτε καὶ Φῆσιν Ἐρμιππος ἐμβάνα αὐτὸν εἰς πύελον χαλκῆν, κεκράμεν ὕδατι θερμῷ, καὶ αἰτήσαντα ἀκρατον, ¹⁶ ῥοφῆσαι. * τοῖς τε Φίλοις παραγγέλλαντα τῶν δογμάτων μνησθῆσαι, οὕτω τελευτῆσαι. καὶ ἔστιν ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτω,

Χαίρετε, καὶ μνήσθητε τὰ δόγματα. τοῦτ' Ἐπίκουρος
 ὅτ' ἔστιν εἶπε Φίλοις οἷσιν ἀποφθίμενος.
 Ἐρμιππὸς ἐν πύελον γὰρ ἐσήλυθε, καὶ τὸν ἀκρατον
 ἔσπασεν, εἰτ' αἰδήν ψυχρὸν ἐπέσπασατο.

27 Αἰτίαι δ' αὖ ἄσιν δὲ ἀλλ' ἑαυτοῦ] Dnas postremas dictiones non agnovit Ambrosius. vide modo allatum Sexti locum. H. Calaub.
 28 Κίχρηται δὲ λέγει κίρη.] De ditione Epicuri aliter judicantur qui eam factam non fuit fecuti. Adparet illud ex superiori loco Cleomedis. Sextus quoque, Et σπασίς γὰρ ἀμῆθης Ἐπικουρος ἐλέγχεται. καὶ ἐν ταῖς κοιναῖς ἐπιπέταις καθ' ἑαυτὸν. M. Tullius auctori gravissimus, quique esse debet eis ἀπὸ νομίμου διαγινώσκει, negat Epicurum is fuisse arctibus politicum, quas qui tenent cruditi appellatur. Idem.

et, Honestè vivere, optimum. Alii tradunt in Vita Epicuri, normam illum scripsisse, de Nausiphanis tripode, cujus fuisse auditorem tradunt; et de Pamphili Platonicis in Samo. Ccepisse duodecimum agentem ætatis annum philosophiam operam dare; cicciter trigelimum secundum, scholæ præesse. Nascitur autem, inquit Apollodorus In chronicis, centesimo nonæ Olympiadis anno tertio, Sofigene principe, mensis Gameionis die septimo, septem annis post Platonis obitum. * Cùm verò triginta duorum esset annorum, primùm Mitylenæ et Lampfaci scholam instituit, annis quinque; demum Athenas migravit, ubi diem obit anno secundo centesimo vigesimo septimæ Olympiadis, principe Pytharato, cùm septuaginta et duos vitæ implevisset annos. Successit illi in administratione scholæ Hermachus, Agemarchi filius Mityleneus. Obiisse calculo urinae exitum impediens (ut et Hermachus in epistolis ait) morbo quatuordecim diebus fatigatum. Quo etiam tempore tradit Hermippus descendisse illum in pelvim aream, aquis calentibus plenam, petivisseque merum sibi ad sorbendum dari, * atque momentem amicos ut ipsius cretorum memores essent, ita defecisse. Est autem in eum quod scripsimus, epigramma in hunc modum:

Hoc moriens claris Epicurus dixit amicis,
 Dogmatis ô memores usque valeto mei.
 Qui calidam ingressus pelvium, sitientius hausit
 Suave merum, hinc Stygiis letibus hausit aquam.

29 Τῆς ἑβδόμης καὶ ἐκατοστῆς Ὀλυμπιάδος.] Lego, ut alibi probamus, τῆς ἐικοστῆς ἑβδόμης καὶ ἐκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. Idem.
 30 Καὶ ἐικοστῆς.] Hanc restitutionem debemus Isaac Casaubono. Sed & ita in MSS. se invenisse testatur Gallendus. Adprobat quoque eruditiss. Agid. Menagius M. Meibom.
 31 Ἐπὶ Πυθαράτου.] Cicero De fato, Ita ἔσ' ἔσπερον γενέσθαι σὺν. Marcivtor Epicurus quibus duos ἔσπερον γενέσθαι αἰσῶν νικῶσι, ἀρχόντε Pytharata. Il. Calaub.

Hæc viri vita, hic finis fuit. Testamentum quoque hujusmodi fecit. Mea omnia Amynomacho, Philocratis filio, Batichæ do, Timocratico Demetrii filio, Potamio, secundum eam, quæ in Metrodori scripta est utriusque factam donationem.
 17 * Ea conditione, ut hortum quidem, et que ad illum pertinent, Hermacho Agemarchi filio, Mityleneo, assignent, eisque qui cum illo unâ philosophantur, et quibus philosophiæ successibus reliquerit Hermachus, ut in eo philosophiæ dare operam possint. Utque semper hi, qui à nostro nomine philosophi appellantur, una cum Amynomacho et Timocrate, omnibus viribus eam que in horto est scholam conferrent, depositi jure eum illis commendo; ipsorumque hereditibus, quo modo maxime tracti sit, ut et illi hortum illum conferrent, quemadmodum et ipsi, quibus à nostro nomine philosophantibus tradiderint. Porro domum que est in Melite, dabunt Amynomachus et Timocrates Hermacho inhabitandam, unaque his qui secum philosophantur, quandia Hermachus vixerit.
 18 * Ex relictibus autem qui erant, datique à nobis sunt Amynomacho et Timocrati, quantum fieri possit cum Hermacho dispicientes, partem attribuunt in sacrificia, que patri matrique, et fratribus sunt; nobisque in natalem diem, qui quotannis agi consuevit priori decima die mensis Gameionis. Præterea partem attribuunt in conventum consuetum eorum qui nobiscum philosophantur, qui cujunque mensis vigesima die in nostram et Metrodori memoriam ordinatus est. Curent quoque diem fratrum, mense Polideone sicut et nos solebamus; Insuper curent diem Po-

αὐτὸς μὲν ὁ βίος τῶνδρος, ἥδε δὲ ἡ τελευτή. καὶ διέθετο ἄδε. Κατὰ τὰδε δίδωμι τὰ ἑμαυτοῦ πάντα Ἀμυνομάχῳ φιλοκράτους Βατίχῃ, καὶ Τιμοκράτῃ Δημητρίου Πεταμίου, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μητροδῶ ἀναγεγραμμένην ἐπιταγὴν ὁσόντι, * ἐφ' ᾧ ¹⁷ τε τὸν μὲν κήπον καὶ τὰ προσόντα αὐτῷ παρέξουσι Ἐρμάχῳ ἀγέμαρχῳ Μιτυληναῖῳ, καὶ τοῖς συμφιλοσοφῶσιν αὐτῷ, καὶ οἷς ἂν Ἐρμαχος καταλίπῃ διαδοχῆς τῆς φιλοσοφίας, ἐνδιατρίβειν κατὰ φιλοσοφίαν. καὶ αἰεὶ δὲ τοῖς φιλοσοφῶσιν ἀπὸ ἡμῶν, ὅπως ἂν συνδιασώσασιν Ἀμυνομάχῳ καὶ Τιμοκράτῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἐν τῷ κήπῳ διατρίβην, παρακατατίθειμαι. τοῖς τ' αὐτῶν κληρονόμοις, ἐν ᾧ ἂν πρόστα ἀσφαλῆστατον ἦ, ὅπως ἂν κἀκεῖνοι διατηροῦν τὸν κήπον καθάπερ καὶ αὐτοὶ, οἷς ἂν εἰ ἀπὸ ἡμῶν φιλοσοφῶντες παραδώσιν. τὴν δὲ οἰκίαν τὴν ἐν Μελίτῃ παρεχέτωσαν Ἀμυνομάχος καὶ Τιμοκράτης ἐνοικίω Ἐρμάχῳ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ φιλοσοφῶσιν, ἕως ἂν Ἐρμαχος ζῆ. ¹⁸ * ἐκ δὲ τῶν γινόμενων ¹⁸ προσέδωκε τῶν δεδομένων ἀφ' ἡμῶν Ἀμυνομάχῳ καὶ Τιμοκράτῃ, κατὰ τὸ δυνατόν μερίζετωσαν μετ' Ἐρμάχου σισκοπούμενοι, εἰς τε τὰ ἐναγίσματα τῷ τε πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἡμῖν εἰς τὴν εἰσιστέμενην ἀγεσθαι γενέθλιον ἡμέραν, ἐκάστου ἔτους τῆ προτέρα δεκάτῃ τοῦ Γαμηλιῶνος. ²² ἐτι δὲ καὶ εἰς τὴν γινόμενὴν σύνοδον ἐκάστου μηνὸς ταῖς εἰκάσι, τῶν συμφιλοσοφῶντων ἡμῖν, εἰς τὴν ἡμῶν τε καὶ Μητροδῶρου ²⁴ μνήμην κατατεταγμένην. συντελείτωσαν δὲ καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν ἡμέραν τοῦ Πισιδεῶνος, καθάπερ καὶ ἡμεῖς. συντελείτωσαν δεκάτη τὴν Πο-

32 Ex illi τῶν γινόμενων προσέδωκε τῶν δεδομένων ἀφ' ἡμῶν Ἀμυνομάχῳ καὶ Τιμοκράτῃ, &c.] Cicero de Finibus libro II. Quæro autem quid sit, quod quum religio nihil sit omnino quod pertinet ad nos: nam accuratè tanquam diligenter cavent, ἔσ' lanciat, ut Amynomachibus ἔ Timocrates heredes sūt. de Hermachi sententia dicit quod satis sit ad diem agendum natalem suum quotannis mense Gameione: itemque omnibus mensibus vigesimo die Luna dent ad eorum epulas, qui non secum philosophantur, sicut et sūt sūt Metrodori memoria colatur. Ex illis intelligitur, cur Epicuri dicti olim Itadite: qua de re supra quoque mo-

numus. Sed vide amplius illustrem locum Plinii lib. xxxv. cap. 2. Idem.
 33 Ὅσα καὶ εἰς τὴν γινόμενὴν σύνοδον.] Lego, ἐτι δὲ καὶ Cicero itemque omnibus. Sunt enim hæc à superioribus separanda. Nam Plinii locum, qui videtur aliter accepisse, alibi expendimus. Idem.
 22 ἐτι δὲ καὶ] Il. Casauboni hæc emendatio est. Omnes habent ἄσ' π. α. α.
 24 Μνήμην] Gallendus quoque ex Aldobrandini editione retinuit. Abest hæc vox à Basilicæ, & ab utraque H. Stephani.

19 λυαίου, τοῦ Μεταγαιτιώτου. * ἐπιμελίσθαι δὲ καὶ Ἀμνιόμαχος καὶ Τιμοκράτης τοῦ υἱοῦ τοῦ Μητροδώρου Ἐπικουροῦ, καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πυλίου, Φίλοσοφούντων αὐτῶν, καὶ συζώντων μεθ' ἑρμάχου. ὡσαύτως δὲ τῆς θυγατρὸς τῆς Μητροδώρου τὴν ἐπιμέλειαν ποιήσθωσαν. καὶ εἰς ἡλικίαν ἐλθούσαν ἐκδοῦσαν ὡς ἄν ἑρμάχος ἐληται τῶν Φιλοσοφούντων μετ' αὐτοῦ, οὕτως αὐτῆς εὐτάκτου, καὶ πειθαρχούσης ἑρμάχῳ. δίδουσαν δὲ Ἀμνιόμαχος καὶ Τιμοκράτης ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἡμῖν προσόδων, εἰς τροφὴν τούτοις, ὅτι ἂν αὐτοῖς κατ' ἐπιταγήν ἐπιδέχονται δοκίμους, σκεπόμενοι μεθ' ἑρμάχου. * ποιήσθωσαν δὲ μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἑρμάχου κύριον τῶν προσόδων, ἵνα μετ' αὐτοῦ, συγκαταγεγραμμένος ἡμῖν ἐν Φιλοσοφίᾳ, καὶ καταλειμμένου ἡγεμόνος τῶν συμφιλοσοφούντων ἡμῖν, ἕκαστα γίνηται. τὴν δὲ προῖκα τῷ ἑλθεῖν παιδίῳ, ἐπειδὴν εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ, μερισάτωσαν Ἀμνιόμαχος καὶ Τιμοκράτης, ὅσον ἂν ἐπιδέχεται ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ἀφαιρούντες, μετὰ τῆς ἑρμάχου γνῶμης. ἐπιμελίσθωσαν δὲ καὶ Νικάνορος, καθάπερ καὶ ἡμεῖς, ἢ ὅσοι τῶν συμφιλοσοφούντων ἡμῖν χρεῖαν ἐν τοῖς ἰδίῳι παρεσχήμενοι, καὶ τὴν πᾶσαν οἰκειότητα ἐνδεύοντες, συγκαταγράσκου μεθ' ἡμῶν προείδοντο ἐν Φιλοσοφίᾳ, μηδένος τῶν ἀναγκαίων εἰδέειν καθεστῆρῃσιν κατὰ τὴν ἡμετέραν δύναμιν. * δοῦναι δὲ τὰ βιβλία τὰ ὑπάρχοντα ἡμῖν πάντα, ἑρμάχῳ, εἰδὲν δὲ τι τῶν ἀναγκαίων περὶ ἑρμάχου γίνηται, πρὸ τοῦ τὰ Μητροδώρου παιδία εἰς ἡλικίαν ἐλθεῖν, δοῦναι Ἀμνιόμαχον καὶ Τιμοκράτην, ὅπως ἂν εὐτακτούντων αὐτῶν ἕκαστα γίνηται τῶν ἀναγκαίων, κατὰ τὸ δυνατὸν, ἀπὸ τῶν καταλειμμένων ὑφ' ἡμῶν προσόδων. καὶ τῶν λοιπῶν ἀπάντων ὡς συντετάχθωσαν ἐπιμελίσθωσαν, ὅπως δὴ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἕκαστα γίνηται. ἀφίημι δὲ τῶν παιδῶν ἐλευθέρου Μῦν, Νικίαν, Λυκωνα. ἀφίημι δὲ καὶ Φαίδριον ἐλευθέρου. * ἥδη δὲ τελευτῶν γράφει πρὸς Ἰδομενείαν τὴνδε ἐπιστά-

37 Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ἡμετέρας editionis proba lectio est. ceteræ omnes, μετὰ τοῦ. 36 Ὡς συντετάχθωσαν] Ita Aldobrandini editio. ceteræ omnes male, ὡς.

Jam hujusmodi: Cum ageremus vite beatum, et eundem supremum diem, scribebamus vobis hæc. Tanta autem vis morbi urgebat vestrae et viscerum, ut nihil ad eorum magnitudinem posset accedere. Compensabatur tamen cum his omnibus animi læticia, quam capiebam ex memoria rationum inventorumque nostrorum. Sed tu, ut dignum est, tua erga me et erga philosophiam voluntate ab adolescentulo suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos. Hoc illius testamentum fuit. Fuerunt autem illi discipuli plurimi, egregii et sapientissimi, Metrodorus, Athenæus, Timocrates, et Sandes Lampiscæus. Eorum primus erat Metrodorus, qui, ex quo agnovit virum, ab eo nunquam discessit, nisi quod sex menses domi fuit. postea ad illum reverfus est. * Fuit autem vir per omnia bonus, quemadmodum et Epicurus in præcedentibus testamenti tabulis scribit. quod et attestatur in tertio Timocrate. Hujusmodi autem cum esset, foretem etiam Batidem Idomenseo tradidit uxorem. Leontioque Atrica meretrice assumptâ, pro concubina usus est. Erat autem intrepidus adversus turbationes omnes atque mortem, sicut Epicurus in primo Metrodoro tradit. Ajunt illum septem annis ante Epicurum obiisse diem, quinquagesimum et tertium agentem ætatis annum. Ipse autem Epicurus, in iis, quæ recitavimus, testamentis, ipsius, ut vita functi, filiorum curam haberi mandat. Habuit autem et familiarem quandam prædictum Metrodori fratrem Timocratem. * Porro Metrodorus hos scripti liberos. Ad medicos, tres. Ad Timocratem de Gensibus. De magnificentia. De morbo Epicuri. Adversus dialecticos. Adversus

37 Μετροδώρου Ἀθηναίου] Atqui Metrodorum constat fuisse domo Lampiscæum. Sed puto legendum, Μετροδώρου, Ἀθηναίου, Athenzum. If. Calaub. Μετροδώρου, καὶ Ἀθηναίου] Primus hunc locum sanare cepit If. Calaubonus, legendo Ἀθηναίου, tanquam philosophi nomen. Basilicensis, & Stephani editiones: Μετροδώρου Ἀθηναίου, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Σάνδην Λαμφισκῆν. Ὡς ἀφ' οὗ. Excidisse reperit Metrodori nomen existimo. ideoque pro ὅς olim fuisse, ὡς ὁ μὲν Μετροδώρος ἀφ' οὗ. aut, Τούτων δὲ πρῶ-

λῆν. τὴν μακαρίαν ἀγορὰν καὶ ἅμα τελευτῶντες ἡμέραν τοῦ βίου, ἐγράφομεν ὑμῖν ταύτην στραγγυρία τε παρηκολοθηκαί, καὶ δυσεντερικὰ πάθη, ὑπερβολὴν οὐκ ἀπλείοντα τοῦ ἐαυτοῖς μεγέθους. ἀντιπαρὰ τὸ τοῦτο δὲ πᾶσι τοῦτοις τὸ κατὰ ψυχὴν χαῖρον ἐπὶ τῇ τῶν γεγονότων ἡμῖν διαλογισμῶν μνήμῃ. σὺ δὲ ἀξίως τις ἐκ μερισάτων παραστάσις πρὸς ἐμὲ καὶ Φιλοσοφίαν, ἐπιμελοῦ τῶν παιδῶν Μητροδώρου. καὶ διέδοτο μὲν ἄδε.

Μαθητὰς δὲ ἔσχε πολλοὺς μὲν, σφάδρα δὲ ἑλλογίμους, 37 Μητροδώρου, καὶ Ἀθηναίου, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Σάνδην Λαμφισκῆν. ὡς ἀφ' οὗ τὸν ἀνδραγάθον, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ πλὴν ἕξ μηνῶν εἰς τὴν οἰκίαν ἔπειτα ἐπανῆλθε. * γέ- 23 γονε δε ἀγαθὸς κατὰ πάντα, καθὰ καὶ Ἐπικουρος ἐν προηγουμέναις γράφει. μαρτυρεῖ δὲ καὶ 38 ἐν τῷ τρίτῳ Τιμοκράτης. τούτοις δὲ ὧν, καὶ τὴν ἀδελφὴν Βατίδα ἐξέδοτο ἰδομενείῃ, καὶ Λέντιον τὴν Ἀττικὴν ἑταῖραν ἀναλαβὼν, εἶχε παλλακίην. ἢ δὲ καὶ ἀκατάπληκτος πρὸς τε τὰς ἐχλήσεις καὶ τὸν θάνατον, ὡς Ἐπίκουρος ἐν τῷ πρῶτῳ Μητροδώρῳ Φησὶ. Φασὶ δὲ καὶ πρὸ ἐπιτάφιας αὐτοῦ τελευτῆσαι, 39 πεντηκσῶτον τρίτον ἔτος ἀγορᾶ. καὶ αὐτοῖς Ἐπίκουρος ἐν ταῖς προειρημέναις διαθήκαις, ὡς προαπεφάνοντος αὐτοῦ δηλονότι, ἐπιστήσῃ περὶ τῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ τῶν παιδῶν. ἔσχε δὲ καὶ τὸν πειρημένον οἰκίον τινα, ἀδελφὸν τοῦ Μητροδώρου, Τιμοκράτην. 37 βιβλία δ' ἐστὶ τοῦ Μητροδώρου ταῦτα. Πρὸς τοὺς ἰατροὺς, τρία. Περὶ αἰσθήσεων, πρὸς Τιμοκράτην. Περὶ μεγαλευθυνίας. Περὶ τῆς Ἐπικουροῦ ἀρρωστίας. Πρὸς τοὺς διαλεκτικούς. Πρὸς τοὺς

37 τὸς δὲ ὁ Μετροδώρος, δὲ ἀφ' οὗ. & reliquorum, Athenæi, Timocratis, Sandæ commemoratioem omnifam à librario. Gassendi huic loco adhibita cura quatuor nomina rescendo, non placet. M. Meibom. 38 Ἐς τὸ τρίτον Τιμοκράτην. Hanc Gassendi emendationem merito laudat diligētissimus Menægius. Idem. 39 Πεντηκσῶτον τρίτον ἔτος ἀγορᾶς. Legit Ambrosius, ἀγορᾶ. If. Calaub.

σοφιστάς, ἐνεία. Περὶ τῆς ἐπὶ σοφίαν πορείας. Περὶ τῆς μεταβολῆς. Περὶ πλούτου. Πρὸς Δημόκριτον. Περὶ εὐγενείας. ἢ καὶ Πολύαινος, Ἀθηναῖος Λαμψιακῆς, ἑπεικῆς καὶ Φιλίκοις, ὡς εἰ περὶ φιλόδημον Φασί. καὶ ὁ διαδεχόμενος αὐτὸν Ἐρμαχὸς Ἀγαμέαρχου, Μιτυληναῖος ἀνὴρ, πατὴρ μὲν πάντων, τὰς δὲ ἀρχὰς προσέχων ῥητορικῶς. Φέρεται καὶ τοῦτο βιβλίον κάλλιστα ταύτῃ. ²⁵ * Ἐπιστολικὰ περὶ Ἐμπεδοκλέους, κ.θ. ⁴⁰ Περὶ τῶν μαθημάτων, πρὸς Πλάτωνα, πρὸς Ἀριστοτέλην. ἐπιτεύτα δὲ παρὰ Λυσία, γενόμενος ἰκανὸς ἀνὴρ. Λεοντεύς τε Λαμψιακῆς ὁμοῖος, καὶ ἡ τοῦτου γυνὴ Θεμιστά, πρὸς ἣν καὶ γέγραπεν ὁ Ἐπίκουρος. ἐτι τε Κελώτης, καὶ Ἰδομενεύς, καὶ αὐτὰ Λαμψιακοί. καὶ οὗτοι μὲν ἐλλόγημαι, ὧν ἦν καὶ Πολύστρατος, ὁ διαδεχόμενος Ἐρμαχὸν ἐν διεδέχατο Διονύσιος, ἐν Βασιλίδης, καὶ Ἀπολλοδώρου δὲ, ὁ Κηποτύρανος, γέγονεν ἐλλόγημος, ὅς ὑπὲρ τετρακόντια συνέγραψε βιβλία. δύο τε Πτολεμαῖοι Ἀλεξανδρεῖς, ὁ τε Μέλας καὶ ὁ Λευκίς. Ζῆνων τε ὁ Σιδώνιος, ἀκαρῆς Ἀπολλοδώρου, πολυγράφος ἀνὴρ. ²⁶ * καὶ Δημήτριος ὁ ἐπικληθεὶς Λακων Διογένης τε ὁ Ταρσεύς, ὁ τὰς ἐπιλέτους σχολὰς συγγράψας καὶ Ὡρίων, καὶ ἄλλοι οὗς οἱ γνήσιοι Ἐπικουρικοὶ σοφιστὰς ἀποκαλοῦσιν. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι Ἐπικουρικοὶ τρεῖς, ὁ τε Λεοντεύς υἱὸς καὶ Θεμιστάς, ἕτερος, Μάγνης, τέταρτος, ὀπλομάχος, γέγονε δὲ πολυγράφωτατος ὁ Ἐπίκουρος, πάντας ὑπερβαλλόμενος πλήθει βιβλίων. κύλινδροι μὲν γὰρ πρὸς τριακοσίους εἰσὶ. γέγραπται δὲ μακρῦρον ἕξωθεν ἐν αὐτοῖς οὐδὲν ἄλλ, αὐτὰ εἰσιν Ἐπικουροῦ Φωναί. ἐξήλυν δὲ αὐτὸν Χρύσιππος ἐν πολυγραφίᾳ. καθά Φησι Καρνεάδης, παράσιτον αὐτοῦ τῶν βιβλίων ἀποκαλῶν. ⁴¹ εἰ γὰρ τι γράψαι ὁ Ἐπίκουρος, ἐφίλονεϊκεῖ τοσοῦτο γράψαι ὁ Χρύσιππος. * καὶ διὰ τοῦτο καὶ πολλὰς ταῦτα γέγραφε, τῶ μὴ ἐπελθεῖν καὶ ἀδιέβρω-

sophistas, novem. De itinere ad sapientiam. De mutatione. De divitiis. Adversus Democritum. De nobilitate. Fuit et Polyænus, Athenodori filius, Lampſacenus, modestus et amicitia conciliandæ studiosus, ut Philodemus ait. Successor item ejus Hermachus, Agemarchi filius, Mitylenæus, vir insignis, patre quidem paupere, ac principio oratoria deditus. Feruntur et hujus pulcherrima ista monumenta. * De Empedocle epistole viginti- ²⁵ duæ. De disciplinis, adversus Platonem. Adversus Aristotelem. Moritur autem apud Lyſiam, vir fanè, ut diximus, illustris. Leonteus item Lampſacenus, ejusque conjux Themista, ad quam etiam scribit Epicurus. Colotes quoque et Idomeneus, et ipsi Lampſaceni. Atque isti quidem nobiliores ex Epicuri lado fiere, adjecto et Polystrato successore Hermachi; cui successit Dionysius, cui Basilides. Apollodorus quoque horitryannus dictus, clarus fuit, qui ultra quadringenta volumina conscripsit. Duo quoque Alexandrini Ptolemæi, Melas atque Lencus. Zeno quoque Sidonius, Apollodori auditor, qui plurima scripsit. * Demetrius etiam cognomento Lacon; ac Diogenes Tarſensis qui selectas conscripsit scholas. Orion item, et alii quos hi, qui germani Epicuræi sunt, philosophas appellant. Erant autem et alii Epicuri tres; Unus Leontei filius, et Themista; alter, Magneſius; quartus, pugil. Scripsit autem Epicurus infinita volumina, aded ut illorum multitudine cunctos superarit. Nanque ad trecenta volumina sunt: quibus nullus extrinsecus titulus inscriptus est; sed, hæc Epicuri sunt verba. foliisque referri sunt Epicuri sententias. Amolatus est illum Chrysippus in scribendo multa, sicut Carneades etiam refert, et raritatem librorum ejus dicent. Nam si quid Epicurus scriberet, tantumdem scribere et Chrysippus contendeat. * Atque eode sapientis eadem scripsit, eo quod non relegeret; et inemendata adjuvit, eo quod

40 Περὶ τῶν μαθημάτων πρὸς Πλάτωνα | Scrib. τῶν βιβλίων ὁ Ἐπίκουρος, ἐφίλονεϊκεῖ τούτῳ γρ. ὁ γρ. Idem.

festinaret. Totque testimonia inferit, ut ex his folis libri pleni esse videantur; quemadmodum et apud Zenonem, et apud Aristotelem invenire in promptu est. Sunt igitur Epicuri volumina tot numero, et magnitudine; ex quibus ista vel optima sunt: De natura, trigintaseptem. De atomis et vacuo. De amore. Epitome eorum que adversus phisicos scripta sunt. Adversus Megarenses, dubitationes. Rationes sententiarum. De sectis. De plantis. De fine. De judicio, sive Regula. Cheredemus, sive De diis. De pietate, sive Hegesianax. De vitis, quatuor. * De justo opere. Neocles ad Themistam. Symposium. Eurylochus. Ad Metrodorum. De visu. De angulo atomi. De tactu. De fato. De perturbationibus opinionibus, ad Timocratem. Prognosticon. Exhortatorius. De spectris. De phantasia. Aristobolus. De musica. De justitia, et virtutibus aliis. De donis et gratia. Polymedes. Timocrates, tres. Metrodorus, quinque. Antidorus, duo. De morbis opinionibus, ad Mithrem. Callistolas. De regno. Anaximenes. Epistole. Epitomen illorum operum, que in illis dogmata statuerit, conator exponere, adductis tribus ejus epistolis, in quibus omnem philosophiam breviter complexus est. * Sed et ratas ejus sententias exponam, et si quid aliud literis prodidisse vixus est, dignum quod excerpatur. ut omni ex parte ejusmodi vir fuerit addisces, si tamen ad hæc judicanda idoneus sum. Primam igitur epistolam scribit ad Herodotum, de rebus naturalibus. Secundam vero, ad Pythoclem, que de ecclesiasticis corporibus est. Tertiam,

τα εἰδικε, τῶ ἐπιτεύεσθαι. καὶ τὰ μαρτύρια τοσαῦτα ἐστίν, ὡς ἐκείνων μόνων γέμειν τὰ βιβλία καθάπερ καὶ παρὰ Ζῆνων ἐστὶν εὐρεῖν, καὶ παρὰ Ἀριστοτέλει. καὶ τὰ συγγράμματα μὲν Ἐπικουροῦ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα, ὧν τὰ βέλτεστα ἐστὶ ταῦτα. Περὶ φύσεως, λζ'. Περὶ ἀτόμων καὶ κενού. Περὶ ἔρωτος. Ἐπιτομὴ τῶν πρὸς τοὺς Φυσικοῦς. Πρὸς τοὺς Μεγαρεῖους διατριβαί. Κύρια δέξαι. ⁴² Περὶ αἰρέσεων. Περὶ Φυτῶν. Περὶ τέλους. Περὶ κριτηρίου, ἢ κανῶν. Χαιρέδημος, ἢ Περὶ θεῶν. Περὶ οἰσιότητος, ἢ ἐγγησιάνουζ. Περὶ βίων, δ. * Περὶ δικαιοπραγίας. Νεοκλῆς πρὸς Θεμισταν. Συμπόσιον. Εὐρύλοχος. Πρὸς Μητρόδωρον. Περὶ τοῦ ὄραν. Περὶ τῆς ἐν τῇ ἀτόμῳ γωνίας. Περὶ ἀφῆς. Περὶ εἰμαριότητος. Περὶ παθῶν δέξαι, πρὸς Τιμοκράτην. Προγνωστικόν. Προτρεπτικόν. Περὶ εἰδωλῶν. Περὶ Φαντασίας. Ἀριστόβουλος. Περὶ μουσικῆς. Περὶ δικαιοσύνης, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν. Περὶ δῶρων καὶ χάριτος. Πολυμήδης. Τιμοκράτης, γ. Μητρόδορος, ε. Αντιδώρος, β. Περὶ νόσων δέξαι, πρὸς Μίθρη. Καλλιστόλας. Περὶ βασιλείας. Ἀναξιμένης. Ἐπιστολαί. ⁴³ ἐπιτομὴν δὲ αὐτῶν, τίνα δοκεῖν ἐν αὐτοῖς, ἐκείσθαι πειράσασμαι, τρεῖς ἐπιστολάς αὐτοῦ παραβέμενος, ἐν αἷς πᾶσαν τὴν ἐαυτοῦ Φιλοσοφίαν ἐπιτέμμηται. * ἤσομαι δὲ καὶ τὰς ²⁹ κυρίας αὐτοῦ δέξας, καὶ ἐτι ἐδοξεν ἐκλογῆς ἀξιῶς ἀνεφθέρχθαι. ὥστε σε πανταχόθεν καταμαθεῖν τὸν ἀνδρα, καμὲ κρινεῖν, εἰ αἶδα κρινεῖν τὴν μὲν οὖν πρώτην ἐπιστολήν γράφει πρὸς Ἡρόδοτον, περὶ τῶν Φυσικῶν δευτέραν, πρὸς Πυθοκλέα, ἢ τις ἐστὶ περὶ μεταρσιῶν τὴν τρίτην, πρὸς

42 Περὶ αἰρέσεων. Περὶ φυτῶν | De sectis. De plantis. Hanc omnium codicum lectionem retinendam censco. Poni enim de stirpibus scripsisse, qui de tota Natura triginta septem libris egit; & qui Horto sectam suam præcipue celebrem fecit. Sed & ex Epicuri Horto Leontium, aut aliam feminam, prodidisse auzumo, que in divini Theophrasti De plantis libris aliquid reprehendendum invenit. Gassendus ex his duobus voluminibus satis audacter unum facit, legendo: Περὶ αἰρέτων, καὶ φυτῶν. De eligendis, & juvendiis. M. Meibom.

Locus manifestè corruptus: Puto scripsisse Laetium, Epitomen de ἀνδρῶν, ut ipse Epicurus loquitur initio proxime epistolæ. II. Casaub. Epitomen de ἀνδρῶν | Ita hunc locum bono sensu restituo, pro si legendo τίνα. & retinendo voces, si αὐτοῖς. Pro μίαν scribendum esse ἐπιτομῆν, vidit II. Casaubonus. Confirmatur hæc lectio proxime sequentibus verbis, ἐν αἷς πᾶσαν τὴν ἐαυτοῦ φιλοσοφίαν ἐπιτέμμηται. & his Epicuri ex ejus ad Herodotum epistola §. 37. πειράσασθαι διὰ καὶ ταύτην τὴν ἐπιτομῆν καὶ στασιάζειν τῶν ἄνων δέξαι. M. Meibom.

43 Μίαν δὲ αὐτῶν, εἰ δοκεῖ, ἐκείσθαι πειράσασμαι

Μενικέα· ἔστι δ' ἐν αὐτῇ τὰ περὶ βίον ἀρκούν
 δὴ ἀπὸ τῆς πρώτης, ὀλίγα προσιπόντα περὶ τῆς
 διαίρεσεως τῆς κατ' αὐτὸν Φιλοσοφίας. διαίρεται
 ταῦν εἰς τρία· τὸ τε κανονικὸν, καὶ Φυσικόν,
 30 καὶ ἠθικόν. * τὸ μὲν οὖν κανονικὸν ἐφέδους ἐπὶ
 τὴν πραγματείαν ἔχει, καὶ ἔστιν ἐν ἐνὶ τῶ ἐπι-
 γραφόμενῳ κανόνι. τὸ δὲ Φυσικόν, τὴν περὶ Φύ-
 σεως θεωρίαν πάσαν, καὶ ἔστιν ἐν ταῖς περὶ Φύ-
 σεως βίβλοις λ', καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς κατὰ
 σταχεῖον. τὸ δὲ ἠθικόν, τὰ περὶ αἰρέσεως καὶ
 Φυγῆς. ἔστι δὲ καὶ ἐν ταῖς περὶ βίον βίβλοις,
 καὶ ἐν ἐπιστολαῖς, καὶ ἐν τῶ περὶ τέλους. εἰσ-
 βασί μόντοι τὸ κανονικὸν ὁμοῦ τῶ Φυσικῷ συν-
 τάττειν. καλεῖται δὲ αὐτὸ Περιμετρητικόν, καὶ ἀρ-
 χῆς, καὶ στοιχειωτικόν. τὸ δὲ Φυσικόν, Περὶ
 γενέσεως, καὶ Φθορᾶς, καὶ περὶ Φύσεως. τὸ δὲ ἠ-
 θικόν, Περὶ αἰρετῶν καὶ Φευκτῶν, καὶ Περὶ βίον,
 καὶ τέλους. * τὴν διαλεκτικὴν δὲ ὡς παρέλκου-
 σαν ἀποδοκιμάζουσι. ἀρκούν γὰρ τοὺς Φυσικῶς
 χωρῆν κατὰ τοὺς τῶν πραγμάτων Φθίγγου-
 31 γους. ἐν τοῖνυ τῶ κανόνι λέγει ὁ Ἐπικουρεὺς, κρι-
 τήρια τῆς ἀληθείας εἶναι τὰς αἰσθήσεις, καὶ τὰς
 προλήψεις, καὶ τὰ πάθη· οἱ δ' Ἐπικουρεῖοι, καὶ
 τὰς Φανταστικὰς ἐπιβολὰς τῆς διανοίας. λέγει
 δὲ καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἡρόδοτον ἐπιτομῇ, καὶ ἐν ταῖς
 κυρίαις δόξαις. Πᾶσα γὰρ (Φυσίῳ) αἰσθήσις,
 ἀλόγος ἔστι, καὶ μνήμησιν οὐδεμιᾶς δεκτικῆ· οὐ-
 τε γὰρ ὕψ' αὐτῆς κινεῖται, οὔτε ὕψ' ἑτέρου κινη-
 θέῖσα, 44 ἄνταί τι προσβένει ἢ ἀφελείν. οὐδ'
 32 ἔστι τὸ δυναμένον αὐτὰς διελέγχει. * οὔτε γὰρ
 ἢ ομοιογενῆς αἰσθήσις τὴν ἑμοιογενῆ, διὰ τὴν ἰσο-
 σθένειαν· οὐδ' ἢ ἀνομοιογενῆ τὴν ἀνομοιογενῆ· οὐ
 γὰρ τῶν αὐτῶν εἶσι κριτικαί. οὐδ' ἢ ἕτερα τὴν ἑ-
 τέραν· πάσαι γὰρ προσέχουσι. οὔτε μὴν ὁ λό-
 γος· πᾶς γὰρ λόγος ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ἤρτηται.

44 Δύναται τῇ Ita P. Gassendus. & ita vertendo
 ἔστι uterque interpretis. Editi, ἀνομοιογενῆ τι. Quod ver-
 bum si probum hic fuerit, (sui eodem modo) suspi-
 cionem facit: quoniam hic lectum fuisse: sive γὰρ ὕψ' αὐ-
 τῆς, sive ὕψ' ἑτέρου κινεῖται, ἀνομοιογενῆ τι. nam et à
 Palfleuæ editione abest verbum κινεῖται. Verbo: δύνε

ad Menecceum; in qua, quæ ad vitam
 degendam pertinent, tradit. Oriendum
 autem videtur à prima, cum prius pœca
 dixerimus de divisione philosophiæ juxta
 ipsam. Tres igitur in partes philosophiam
 divisit, Canonicam, Physicam, Ethicam.
 * Canonica igitur accessum continet
 ad opus. Agitur de illa in libro qui inscribitur
 Canon. Porro Physica, natura totam
 speculationem continet, de qua in li-
 bris naturalium trigintaseptem, atque in
 epistolis literarum ordine, disseritur. Ethica
 verò, de electione et fuga disserit;
 quæ in voluminibus de vitis et vitulis, ac
 libro de fine, tractatur. Consequenter autem
 canonicam naturali conjungere, appel-
 lantque illam De judicandi instrumento,
 et de principio, five prima philo-
 sophiæ elementa. Naturalem verò vocant,
 De generatione et corruptione, et de na-
 tura. Ceterum morale, De his que eligi
 vel vitari debent, et De vitis, et De fi-
 ne. * Porro dialecticam, ut supervacua-
 31 neam, repudiant. quippe rerum vocabulis
 in tractanda philosophia contentos esse
 posse physicos. At igitur Epicurus in Canone,
 veritatem judicandi instrumenta
 sensus esse, et anticipationes, et affectus.
 Epicuræi præterea phantasticos intuitus
 mentis adjiciunt. Quod ipsum dicit et in
 ea, quam ad Herodotum scripsit epitome,
 atque in ratis sententis. Omnis enim,
 inquit, sensus irrationalis est, nulliusque
 memoriæ capax; Neque enim à seipso
 movetur: neque ab altero motus, potest
 aliquid adjicere five auferre; nec est quod
 iplos possit arguere. * Nam neque similibus
 32 sensibus similem potest; quod par sit utriusque
 vis; neque dissimilibus dissimilem; quippe
 qui non earuodem rerum judices sint.
 nec alter alterum. ad omnes enim attendimus.
 Ac ne ratio quidem ipsa. Nanque
 omnis ratio à sensibus pendet. Eoque af-

enim à se ipso, sive ab altero motus, nequim aliquid
 adicere. Postea malè Aldobrandina: ἐστὶ γὰρ ἡ ἀνομοιο-
 γενῆ αἰσθήσις τῶν ἀνομοιογενῶν, διὰ τὴν ἰσοσθένειαν· οὐδ'
 ἢ ἀνομοιογενῆ τῶν ἀνομοιογενῶν. Verba οὐδ' ἕτερα τὴν
 ἑτέραν· πάσαι γὰρ προσέχουσι. transposita fuisse rectè
 vidit P. Gassendus. M. Methem.

feritur

feritur sensuum veritas, quòd sensibus
 percepta subsistant. Porro et videre nos,
 et audire, non fecus ac dolere, subsistit.
 Quocirca et de incertis oportet ab his, quæ
 apparent signis, colligere. Nanque et
 mentis attentiones omnes à sensibus manant,
 et secundam incidentiam, et secundam
 proportionem, et similitudinem,
 et compositionem, cooperante aliquid etiam
 ratione ipsa. Porro insanorum imagina-
 tiones, ac visa etiam in somnis vera esse.
 movent enim; non autem movet, quod
 33 non est. * Ceterum anticipationem dicunt
 veluti comprehensionem, seu opinionem
 rectam, five cogitationem, five univer-
 salem intelligentiam insitam, hoc est,
 memoriam ejus rei, que sæpe extrinsecus
 apparuit: ut, exempli gratia, Tale quid-
 dam homo est. Simul enim atque homo
 nominatur, continuò per anticipationem
 forma etiam illius intelligitur, præceden-
 tibus ac ducibus sensibus. Omnis enim res
 nomine principaliter impositò, manifesta
 est. Neque enim profectò quaeremus,
 quod inquirimus, nisi prius illud novis-
 semus. Verbi gratia, quod procul hinc
 stat, equus est aut bos. Oportet enim
 antea per anticipationem agnovisse equi
 et bovis formam. Neque enim aliquid
 nominaremus, nisi prius per anticipatio-
 nem illius forma animo impressa esset.
 Evidentes sunt igitur anticipationes. Præ-
 terea quod opinabile est, à priore eviden-
 te aliquo pendet, ad quod illud dicen-
 do referimus, quod opinamur: ut, unde
 novimus an sit istud homo necne?
 34 * Porro opinionem etiam opinionem appel-
 lant, et veram esse et falsam dicunt.
 Nam qui quidem testimonio confirmetur,
 aut testimonio non refellatur, veram esse:
 sin testimonio non confirmetur, aut eo re-
 fellatur, falsam existere. Unde etiam introductum est
 προσμύειν, id est, perseverare. Ut juxta
 manere, et prope turrim accedere, et contemplari qualis
 prospè videatur. Perturbationes autem esse

καὶ τὸ τὰ ἐπαισθήματα δὲ ὕφισταί, πιστοῦ-
 ται τὴν τῶν αἰσθήσεων ἀλήθειαν. Ὑφίστηκε δὲ
 τό, τε ὅραν ἡμᾶς καὶ ακουέιν, ὥσπερ τὸ ἀλγέιν.
 ὅθεν καὶ περὶ τῶν ἀδῆλων ἀπὸ τῶν Φαινομένων
 χρῆ σήμεῖσθαι. καὶ γὰρ καὶ ἐπίνοιαί πάσαι
 ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων γέγονασιν κατὰ τὴν περιπτώ-
 σιν καὶ ἀναλογίαν, καὶ ὁμοιότητα, καὶ σύνθε-
 σιν, συμβαλλομένου τι καὶ τοῦ λογισμοῦ. τὰ
 τε τῶν μαινομένων Φαντάσματα, 44 καὶ τὰ κατ'
 ὄναρ, ἀληθῆ· κινεῖ γὰρ τὸ δὲ μὴ ὄν, οὐ κινεῖ. * τὴν 33
 δὲ πρόληψιν λέγουσιν οἰονεὶ καταλήψιν, ἢ δό-
 ξαν ὄρθην, ἢ ἐννοίαν, ἢ καθολικὴν νόστον ἐναπο-
 κειμένην, τευτέστι μνήμην τοῦ πολλοῦ αἰσθηθέντος
 Φαινοτός. οἷον τὸ, Τοιοῦτος ἔστιν ἄνθρωπος. ἄ-
 μα γὰρ τῶ ῥήθηναι ἄνθρωπος, εὐθὺς κατὰ πρό-
 ληψιν καὶ ὁ τύπος αὐτοῦ νοεῖται, προγενομένων
 τῶν αἰσθήσεων. 45 πᾶν οὖν πρῶτον ὀνόματι τῶ
 πρώτος ἐπιτεταγμένω, ἐναργές ἔστι. καὶ οὐκ
 ἀν' ἐξηγήσαμεν τὸ ζητούμενον, ἢ μὴ πρότερον ἐγ-
 νόκειμεν αὐτό. οἷον, Τὸ πέριξ ἔστος, ἵππος ἔ-
 στιν ἢ βοῦς. δεῖ γὰρ κατὰ πρόληψιν ἐργασίαν
 ποτὲ ἵππου καὶ βοῦς μορφήν. οὐδ' ἀν' ἐνεμέσαι-
 μέν τι, μὴ πρότερον αὐτοῦ κατὰ πρόληψιν τὸν
 τύπον μαθόντες. ἐναργεῖς οὖν εἰσὶν αἱ προλήψεις
 καὶ τὸ δοξαστόν, ἀπὸ προτέρου τινος ἐναργούς
 ἤρτηται. ἐφ' ὃ ἀναφέροντες λέγομεν· οἷον, Πό-
 θεν ἴσμεν εἰ τοῦτο ἔστιν ἄνθρωπος; * τὴν δὲ δό-
 34 ξαν, καὶ ὑπόληψιν λέγουσιν, ἀληθῆ τέ Φασι
 καὶ ψευδῆ· ἀν' μὲν γὰρ ἐπιμαρτυρήται, ἢ μὴ
 ἀντιμαρτυρήται, ἀληθῆ εἶναι· ἐὰν δὲ μὴ ἐπιμαρ-
 τυρήται ἢ ἀντιμαρτυρήται, ψευδῆ τυγχάνειν. ἔ-
 βεν τὸ προσμύειν εἰσῆχθη· οἷον, τὸ προσμύειναι
 καὶ ἐγγυῖ γενέσθαι τῶ πύργω, καὶ μαθεῖν ὁ-
 πῶς ἐγγυῖ φαίνεται. πάθη δὲ λέγουσιν εἶναι

45 Καὶ κατ' ὄναρ ἀληθῆ] Scrib. καὶ τὰ κατ' ὄναρ,
 24. Postem totum hunc de philosophia Epicuri locum
 è Lucretio, Cicero, Seneca, Sexto nostro, & aliis
 illustrare, sed hæc non sunt hujus operæ. If. Gassendus.

num lectio est: παντὶ οὖν ὀνόματι τὸ πρώτος ἐπιτε-
 ταγμένω, ἐναργές ἔστι. Exciderat vox πρῶτον. ubi
 de cetera mutata sunt. πρώτος, principaliter, addit
 ob translataam five metaphoricam ejusdem vocis signifi-
 cationem. Gassendus legit ἐπιστασιαμῶς, intelli-
 gendo πρῶτον, inconcinne. M. Methem.

Ita protius scribendum. & ita verti. Corrupta enim manifesto omnium editio-
 DIOGENIS LAERTII.

δύο· ἡδονὴν καὶ ἀλγηδόναν· ἰσάμενα περὶ πάντων ζῴων· καὶ τῆν μὲν οἰκίον· τῆν δὲ, ἀλλότριον· δι' ὧν κινεῖσθαι τὰς ἀρέσκειας καὶ Φυγὰς· τῶν τε ζητήσεων εἶναι τὰς μὲν περὶ τῶν πραγμάτων· τὰς δὲ, περὶ ψυχῆν τὴν Φοινῆν· καὶ ταῦτα δὲ περὶ τῆς διαίτησεως, καὶ τοῦ κριτηρίου στοιχειωδῶς· ἀντίον δὲ ἐπὶ τῆν ἐπιστολήν·

Ἐπίκουρος Ἡρόδοτῳ χαίρειν.

35 * Τοῖς μὴ δυναμένοις, ἃ Ἡρόδοτε ἕκαστα τῶν περὶ φύσεως ἡμῶν ἀναγεγραμμένων ἐξακριβοῦν, μὴδὲ τὰς μείζους τῶν συντεταγμένων 47 βιβλίων διαβρῆν, ἐπιτομὴν τῆς ὅλης πραγματείας, εἰς τὸ κατασχεῖν τῶν ἄλοσχεροτάτων δοξῶν τὴν μνήμην ἰκανῶς, αὐτοῖς παρεσκευάσα· ἵνα παρ' ἑκάστου τῶν καιρῶν ἐν τοῖς κυριώτατοις βοηθεῖν αὐτοῖς δυνατόν, καθ' ὅσον ἂν ἐφάπτανται τῆς περὶ φύσεως θεωρίας. 48 καὶ τοὺς προβαθνηκότας δὲ ἰκανῶς ἐν τῇ τῶν ὅλων ἐπιβλέψει, τὸν τύπον τῆς ὅλης πραγματείας τὸν κατεσκευασμένον δεῖ μνημονεῖν. τῆς γὰρ ἀθρίας ἐπιβολῆς πυκνὸν δόξασθαι· τῆς δὲ κατὰ μέρος, οὐχ ὁμοίας. 36 * Βαδιστέον μὲν οὐκ καὶ ἐπ' ἐκείνα, 49 καὶ συνεχῶς ἐν τῇ μνήμῃ τοσούτων ποιητέον, ἀφ' οὗ ἢ τὴν κυριώτατὴν ἐπιβολὴν ἐπὶ τὰ πράγματα ἔσται, καὶ δὴ καὶ τὸ κατὰ μέρος ἀκριβοῦσα πάντ' ἐξευρεθήσεται, τῶν ἄλοσχεροτάτων τύπων ἐμπεριελθμένων, καὶ μνημονευμένων· ἐπεὶ καὶ τοῦ τελεσιουργημένου τύπου κυριώτατον 50 τοῦ παντός ἀκριβοῦμένου γίνεται, τὸ τὰς ἐπιβολαῖς ὀξείας δύνασθαι χρῆσθαι, καὶ πρὸς ἀπλὰ στοιχειώματα καὶ Φωνὰς συναγομένων· οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ

47 βιβλίων] Omnes, βιβλους, perperam. paullo post distinguendum & scribendum, ἰκανῶς, παρασκευάσεται. M. Meibom.
48 καὶ τοῖς προβαθνηκότας δὲ ἰκανῶς. Scribe, προβαθνηκότας. est vulgata lectioem sequitur interpretes. If. Casaub.
49 καὶ συνεχῶς ἐν τῇ μνήμῃ τοσούτων ποιητέον] Obscura haec sunt. quod si bene expendatur sermo, συνεχῶς ἐν τῇ μνήμῃ ποιῆσαι, eorumque conscribitur. Pro verbo ποιητέον recte fuisse olim, ἀναπολιτίς, ver-

daas dicunt, voluptatem et dolorem, quas in omne animal cadant. Ex his alteram propriam; alteram alienam esse: perque eas judicari electiones et evitationes. Quaestio quae alias esse de rebus, alias circa simplicem versari vocem. Atque ista de divisione, ac judicio summam dicta sunt. Redendum jam ad epistolam quam diximus.

Epicurus Herodoto gaudere.

Iis qui nequeunt, ὃ Herodote, singula quae à nobis de natura scripta sunt, penitus exquirere, neque majores de his rebus editos libros persecrari, compendium totius operis feci, quantum satis esse putavi, ut universarum opinionum memoriam facile tenerent, ut quovis tempore in his quae sunt maxime principalia illis opem ferre possint, in quantum arripuerint naturae speculationem. Quin et illi, qui in universalium contemplatione progressus aliquos fecerint, totius tractationis formam, primis ejus elementis constantem, comprehendere memoria debent. Conferta enim mentis adgressione frequenter indigemus, non item particulari. * Ad illam igitur primis elementis constantem tractationem accedemus, ut continuo studio memoriam eo reficemus, unde cum maxime principalis mentis adgressio ad res erit, tum etiam omnis particularis et exacta cognitio invenietur, postquam universales formae comprehensae fuerint et memoria traditae. Naeque et perducti ad finem hujus studii illud maxime principale exiit, mentis discursibus celeriter uti posse, cum quandoque ad simplicia elementa, et ad voces considerandas avocatur. Nec enim fieri potest, ut consertam

sanctum mente. quod vertendo observavi. Paullo post pro ἐξουσιεσται non dubitavi rescribere, ἀνεμνήσεται. M. Meibom.
50 τὸ πάντως ἀκριβοῦμένου] H. Stephanus hoc mutavit edendo, τοῦ παντός ἀκριβοῦματος. Nec juxta sensum. Tanquam scholium praecedenti verbo transcripsit, adscripsitque, sciendas tres illas voces existimo. Paullo post pro καὶ olim fuit καὶ μὴν χρῆσθαι· κατὰ πρὸς, praecellit §. 35. παρ' ἑκάστου τῶν καιρῶν. Idem.

multitudinem continuae univerforum pertraditionis sciat is, qui paucis verbis omne quod in eo est, et quod particulariter prius exacta judicantia pertractatum fuit, comprehendere nequeat. * Quare cum omnibus qui cognoscenda Natura studio operam navaverunt, utilis futurus sit ejusmodi tractatus; commendantibus continuum opus in Naturali scientia etiam iis qui hoc vitae instituto tranquillè vivunt; faciendum mihi est ejusmodi quaedam epitome, et ex primis elementis constans omnium dogmatum tractatio. Primum igitur, ni Herodote, quae subiecta sunt vocibus oportet comprehendere, ut ea quae opinamur, si ve querimus, si ve de quibus ambigimus, ad ea referentes dijudicare possimus, et ne extra judicium omnia nobis esse in infinitum demonstrentur, si ve itam ne inanes voces habeamus. * Necesse enim est primam notionem per unamquamque difficili vocem, nihilque probatione indigere; si quidem habebimus quaesitum, vel dubitatum, vel opinatum ad quod referamus: si ve secundum sensus observare omnia oportet, ac simpliciter praesentes adgressiones, si ve mentis, si ve eujuscuque è iudicandi instrumentis. Eadem ratione etiam perturbationes considerare oportet, ut habeamus, quibus et perseverans, et quod incertum est notare possimus. Haec autem ubi distinctè perceperimus, de incertis jam videre opus est. Primum quidem, quod nihil fiat ex eo quod non est. Omne enim ex omni fieret, feminibus nihil indid quod non est, omnia jamedudum interisissent, cum ea non essent in quae diffolvebantur. Atqui et univervum, hujusmodi semper fuit quale nunc est, semperque tale erit, nihilque est in quod mutari

51 Περιδείας εἶδεναι] Prioris editiones, εἶναι. nullo sensu. Deinde, ἐν αὐτῷ τὸ κατὰ μέρος ἂν ἔχω. Pro τὸ λέγει ἢ. & πρότερον pro ἂν. hoc enim ex scripturae compendio malè lectum. Idem.
52 Περιγυῶντων] H. Stephanus edidit: περιγυῶν τὸ συνεχῶς ἐπιγυῶν ἐν φυσιολογίᾳ, καὶ τῷ τούτων μέλιτι ἐγγυῶντων βίῳ, ποιῆσασθαι καὶ τοιαῦτα. Aldobrandinus ita: περιγυῶντων -- καὶ τοῦτο τὸ μέλι. aliquanto melius. P. Gallendus nimium mutavit, & sensum pervertit: περιγυῶν τὸ συνεχῶς ἐπιγυῶν ἐν φυσιολογίᾳ, καὶ τοῦτο τοῖς μέλιτι ἐγγυῶντων βίῳ, ποιῆσασθαι καὶ. ut author sit illis ut ἑστὶν ἑστὶν εριστον conficiant. Veroniam omnia ver-

ba hujus viri. & Aldobrandini ascribere superfedeo. Post ποιῆσασθαι addo διῶ. ut aspe loquitur in his Epicurus. Verbum περιγυῶν commendandi, spondendi, significatione notum est è multis auctorum locis. Meianard ita usurpavit in splendido hoc carmine:
Αἱ κρατίστου ἔστι τὸ τὰ κλέβ' ἄλγιν,
Ἐν παντὶ καιρῷ· τοῦτ' ἔμ' ἐμὲ περιγυῶν,
Εἰς ἀσφάλειαν τῷ βίῳ κλύεται μέλι.
Est tempore omni vena prolapsa orationis.
Hoc facere abhorret, quippe quod sit vobis
Secundè ad ἀγνην τραπέζανδαν μακρῆν.
M. Meibom.
Iiii 2

αὐτὸ τοῦτον ἔσται. οὐδὲν γὰρ ἔστιν εἰς ὃ μεταβάλλει. παρὰ γὰρ τὸ πᾶν οὐδὲν ἔστιν, εἰς ὃ ἀν εἰσελθεῖν αὐτὸ τὴν μεταβολὴν παύσεται. ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐπιτομῇ Φησὶ κατ' ἀρχὴν. καὶ ἐν τῇ πρώτῃ περὶ Φύσεως. τὸ πᾶν ἔστι σῶμα· τὰ μὲν γὰρ σῶματα ὡς ἔστιν, καὶ αὐτὴ ἡ αἰσθησις ἐπὶ πάντων μαρτυρεῖ, καθ' ἣν ἀναγκαῖον τὸ ἀδύλον τῷ λογισμῷ τεκμαίρεσθαι, ὡς περὶ προῖπον τὸ πρόσθεν. * εἰ μὴ ἦν ὁ κενὸν καὶ χῶρον καὶ ἀναφή Φύσιν ὀνομαζόμεν, οὐκ ἂν εἶχε τὰ σῶματα ὅπου ἦν, οὐδὲ δι' οὐ ἐκ νεύτο, καθάπερ φαίνεται κινούμενα. παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν οὔτε ἐπισηθῆναι δύναται, οὔτε περιληπτῶς, οὔτε ἀναλόγως τοῖς περιληπτῶς, ὡς καθ' ὅσας Φύσεις λαμβανόμενα, καὶ μὴ ὡς τὰ τούτων συμπτάματα. ἢ συμβεβηκῆτα, λεγόμενα. καὶ μὴν καὶ ταῦτο τοῦτο καὶ ἐν τῇ πρώτῃ περὶ Φύσεως Φησὶ, καὶ ἐν τῇ τετρακαίδεκάτῃ καὶ πεντεκαίδεκάτῃ, καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐπιτομῇ. τῶν σῶμάτων τὰ μὲν ἔστι συγκρίσεις, τὰ

41 δ' ἔξ ἂν αἱ συγκρίσεις πεποιήνται. * ταῦτα δὲ ἔστιν ἄτομα καὶ ἀμετάβλητα, εἴτερ μὴ μέλλει πάντα εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρθεῖσθαι ἀλλ' ἰσχύοντα ὑπομένειν, ἐν ταῖς διαλύσεσι τῶν συγκρίσεων, πληρῆ τὴν Φύσιν ὄντα, καὶ οὐκ ἔχοντα ὅση ἢ ὅπως διαλυθῆσθαι. ὡς τὰς ἀρχάς, ἀτόμους ἀναγκαῖον εἶναι σωμαίων Φύσεις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ πᾶν, ἀπειρὸν ἔστι. τὸ γὰρ πεπερασμένον, ἄκρον ἔχει· τὸ δὲ ἄκρον, παρ' ἑτέρον τι θεωρεῖται· ὡς τὸ οὐκ ἔχον ἄκρον, πέρασ οὐκ ἔχει· πέρασ δὲ οὐκ ἔχον, ἀπειρὸν ἂν εἴη, καὶ οὐ πεπερασμένον. καὶ μὴν καὶ τῶν πλῆθει τῶν σῶμάτων ἀπειρὸν ἔστι τὸ πᾶν, καὶ τῶν μεγέθει τοῦ κενού. * εἴτε γὰρ ἦν τὸ κενὸν ἀπειρὸν, τὰ δὲ σῶματα ὀρισμένα, οὐδαμῶς ἂν ἐμενέ τὰ σῶματα, ἀλλ' ἐφέρετο κατὰ τὸ ἀπειρὸν κενὸν διασπαρμένα, οὐκ ἔχοντα τὰ ὑπεριδόντα καὶ στέλλοντα κατὰ τὰς ἀντικίπας. εἴτε τὸ κενὸν ἦν ὀρισμένον, τὰ δὲ σῶματα ἀπειρα· οὐκ ἂν εἶχε τὰ ἀπειρα σῶματα

33 Ὅταν οὐκ ἔχοντα] Placet Galefi mei conjectura, ἀπὸντ' εὐθ' ἰχ. H. Casaubi

subsisterent. Præterea, individua corpora ac plena, ex quibus et concretiones fiunt, et in quæ dissolvuntur, incomprehensibilia sunt figurarum differentis. Neque enim possibile est tot figurarum differentis, ex individuis corporibus comprehensis, factas esse. sed et in unaquaque figuræ simplicitate infinitæ sunt atomi. Porro differentis non simpliciter infinitæ, sed tantum incomprehensibiles sunt. * Neque enim, ut ait inferius, in infinitum sectionem esse. Hoc autem dicit, quoniam atomorum quantitates mutantur, si quis eas non etiam magnitudinibus simpliciter in infinitum emiffuras sit. Movenitur quoque perpetuo atomi. At enim inferius, et aquæ celeritate motus illas agitari, vacuo similem motum exhibente perpetuo gravillimæ atque levillimæ. Atque aliæ quidem longè à se invicem distant: aliæ vero agitationem ipsam retinent, cùm fuerint ad complexionem inclinatæ, sive ab ipsis quæ completi possint occupatæ.

44 * Nam vacui natura quæ illas singulas dirimit, hoc efficit: quandoquidem firmitatem facere ipsa non potest. Solidum vero quodd illis inest, per collisionem agitationem facit, in quantum complexio illa ex collisione restitutionem dat. Horum autem initium non esse, cùm atomi et inane causæ sint. Atque autem inferius, neque ullam circa atomos esse qualitatem, præter figuram, et magnitudinem, et gravitatem: immutari autem colorem circa positionem atomorum, in duodecima Inflatione ait. omnemque magnitudinem circa illas non esse; nunquam enim atomus sensu visa est. * Hæc autem vox, cùm ista omnia memorantur, figuram idoneam submittit cogitationibus naturæ rerum. Mundi item infiniti sunt, sive huic similes, sive dissimiles sunt. Atomi nanque cum infini-

ἔπου ἂν ἔσθη. πρὸς τὸ τοῦτο, τὰ ἄτομα τῶν σωμαίων καὶ μετὰ, ἐξ ἂν καὶ αἱ συγκρίσεις γίνονται, καὶ εἰς ἃ διαλύονται, ἀπερίληπτά ἔστι τὰς διαφορὰς τῶν σχημάτων οὐ γὰρ δύνατον γενέσθαι τὰς τοσαύτας διαφορὰς τῶν σχημάτων ἐκ τῶν ἀτόμων περιληπμένων. καὶ καθ' ἑκάστην δὲ σχηματιστὴν ἀπλῶς ἀπειροὶ εἰσὶν ἄτομοι, ταῖς δὲ διαφορὰς οὐκ ἀπλῶς ἀπειροί, ἀλλὰ μόνον ἀπερίληπτοι. * οὐδὲ γὰρ, Φησὶν ἐνδοτέρω, εἰς ἀπειρὸν τὴν τομὴν τυγχάνειν. ἢ λέγει δὲ ἐπειδ' αἱ πικύτητες μεταβάλλονται, εἰ μέλλει τις μὴ καὶ τοῖς μεγέθειν ἀπλῶς εἰς ἀπειρὸν αὐτὰς ἐκβάλλειν. κινούνται τὰ συνεχῶς αἰ ἀτομοὶ Φησὶ δὲ ἐνδοτέρω, καὶ ἰσοταχῶς αὐτὰς κινεῖσθαι. τοῦ κενού τὴν ἴσην ὁμοίαν παρεχομένου καὶ τῆ κοφοτάτη καὶ τῆ βαρυτάτη εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ αἱ μὲν, εἰς μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων δίστανται· αἱ δὲ, αὐτὸν τὸν παλῶν ἰσχυρῶν, ὅταν τύχωσιν ἐπὶ τῇ περιπλοκῇ κεκλιμένοι, ἢ στεγάζονται παρὰ τῶν πλεκτικῶν. * ἢ τὸ γὰρ τοῦ κενού 44 Φύσις, ἢ διερίουσα ἑκάστην ἄτομον, τοῦτο παρασκευάζει, τὴν ὑπέριστιν οὐκ εἰς τὸ οὐσα πειεῖσθαι ἢ τὸ στερεότης ἢ ὑπάρχουσα αὐταῖς κατὰ τὴν σύγκρουσιν, τὸν ἀπακαλμὸν ποιεῖ, ἐφ' ὅποιον ἂν ἡ περιπλοκὴ τὴν ἀποκατάστασιν ἐκ τῆς συγκρούσεως διδῶι. ἀρχὴ δὲ τούτων οὐκ ἔστιν, αἰτίων τῶν ἀτόμων οὐσῶν καὶ τοῦ κενού. Φησὶ δ' ἐνδοτέρω, μὴ δὲ πούτῃ τινά περὶ τὰς ἀτόμους εἶναι, πλὴν σχήματος, καὶ μεγέθει, καὶ βάρους· τὸ δὲ χρῶμα παρὰ τὴν θέσιν τῶν ἀτόμων ἀλλασσεσθαι, ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν στοιχειώσεων Φησὶ. πᾶν τὸ μέγεθος μὴ εἶναι περὶ αὐτάς. αὐτίποτε γοῦν ἄτομος ἀφ' ἧ αἰσθησις. * αὐτὴ δ' ἡ Φωνή, 45 τούτων πάντων μνημονευόμενον, τὸν ἰσῶνον τύπον υποβάλλει τῆς τῶν ὄντων Φύσεως ἐπινοίας. ἀλλὰ μὴν καὶ κίσμοι ἀπειροὶ εἰσὶν, εἰθ' ὁμοιοὶ τούτων, εἴτ' ἀνόμοιοι. αἱ τὸ γὰρ ἄτομοι ἀπειροὶ οὐ-

44 Τὰς τοσαύτας διαφορὰς τῶν σχημάτων ἐκ τῶν ἀτόμων] Editiones omnes: τὰς τοσαύτας διαφορὰς ἐκ τῶν ἀτόμων περιληπμένων. perturbato sensu. M. M. 45 Λέγει δὲ, ἐπειδ' αἱ πικύτητες. Scribo: λέγει δὲ τοῦτο, ἐπειδ' αἱ πικύτητες. Idem. 46 Μεταβάλλονται.] Atomorum continue quar-

titates mutantur. Hoc infra dicit §. 55. παραλλογῶς δὲ τῶν μεγέθειν κινεῖσθαι ἰσῶς. sed incommensurabilem qualitatē esse perturbationem exhibentem est. Rationem profert, eam in infinitum atomi fœcari nequeant, quia & quantitates earum mutantur, & in infinitum alioque earum magnitudinis progredierentur. Idem.